

DEBRECENI KATOLIKUS FIGYELŐ

2013. február 13.

a Szent Anna Főplébánia értesítője

Elosztják maguk közt ruhámat, köntösömre pedig sorsot vetnek

XXIII. évfolyam 1. szám

A hitünknek is több szakasza van, de végül is egy folyamatként kell mindannyiunknak megélnie azt. Mindazonáltal az is fontos, hogy jól érezzük benne magunkat. Az érett gyümölcs a természetben is vonzó és ízletes. Hitünket is érlelni kell, hogy életünk érett legyen az örök életre. Ehhez hozzájárul sok égi kegyelem, valamint a földi élet sikerei és kudarcai, szenvedései egyaránt. Aki hisz – mondta Jézus –, annak minden lehetséges, de ez már a szeretet körén belül mozog. A gyerekes hit szoktatáson alapul, a hit serdülő korára a tekintélyelvűség jellemző, és ezért sokszor lázad. A hit felnőtt korában az önállóság dominál, mint amelyet az ember örömmel végez és él meg. Az érett hitű ember akkor is hisz, ha nem érti Isten akaratát; szenvedésben sem zúgolódik.

A hit jellemzői a következőképpen írhatók le: A hívő embernek az élettelszemben kiforrott a magatartása. Realitás és józanság jellemzi, nincs benne semmi szélsőséges, és kíséri a belső derű; tudja, van bőség és ínség. Türelemmel viseli az elkerülhetetlen dolgokat, s megéli, hogy nagyon sok mindenről nem tehetünk. A korlátokat béketűrően viseli, megértő tud lenni, de az igazságtalanság neki is fáj. Meghallgat másokat, megért és őszintén nyilatkozik. Nincs benne se erkölcsi, se vallási merevség. Istennel való kapcsolata nagy befolyással van mindennapi életére. Egyedüllétében és magányában is jól érzi magát az Élet Ura jelenlétében, innen a belső béke és harmónia. Magánya nem önző menekülés, keresi a felebarát társaságát is. Sürgeti a szeretet, hiszi, van értelme a névtelen adakozásnak is. Az a belső meggyőződése – hite –, hogy őt az Isten a nélkülözések és gondok ellenére is a tenyerén hordozza.

Az érett hit

Számára a belső eredmények a fontosak és nem a külső dolgok, mert azokat is a helyén tudja kezelni.

„Ne aggódjatok életetek miatt, hogy mit esztek, vagy mit isztok, se testetek miatt, hogy mibe öltöztök. Nem több az élet az edednél s a test a ruhánál.” (Mt 6, 25-34) Nem aggodalmaskodik, és nem zúgolódik, mert biztos benne, hogy jó barátja lett az Istenben és Ő nem hagyja cserben. Úgy éli és érzi sorsát, hogy az

az Isten ingyenes ajándéka. A lemondás, önmegtagadás számára nem cél, hanem eszköz az Úr mellett maradásban. Nem menekül a valóságtól a vallási cselekedetekben,

hanem világos számára a *benne élünk és vagyunk* tanítása. Aki az emberi valóságot nem fogadja el, az visszaesik az éretlen hitbe. Az érett hitű személy elfogadja az emberi élet szülte feszültségeket. Neki nem menekülés a valóságtól az imába vagy liturgiába való belépés. Neki nem a keret fontos, hanem a tartalom, a személyes Istennel való állandó és személyes kapcsolat. Az érett hitű ember nagyon rugalmas, nem fél a hit hanyatlásától, mert maga az élet ad neki biztonságot. Az éretlen hitű bünt lát sokszor és sok helyen, büntudata makacssá és sektássá teszi.

Az érett hitnek, mint minden emberi dolognak is vannak gyümölcsei, ami kegyelemmel és munkálkodással érhető el. Ezáltal válik tapasztalattá, és mások is érezni fogják ezt. Leállni azonban nem szabad, mert csak az Úr vágja el életünk fonálát. A hit eredményei tehát: a belső béke, a tolerancia, a tág látókör, a belső világ áttetszősége és a megértés. De törekedjünk a legértékesebbre, a szeretetre, mert hol szeretet, ott Isten, hol Isten, ott szükség nincs.

Orosz Lőrinc prépost-plébános

„Az élet gyakorlatiasságra tanított”

(HEVELE JÓZSEF VÁZLATOS ARCÉLE)

Hevele József elektrotechnikus, közgazdász, villamos üzemmérnök, a Szent Anna Főszékesegyház gondnoka, a „Pro Communitate Cristiano”-díj tulajdonosa, három gyermek édesapja és négy unoka nagypapája.

– *Kérem, beszéljen a kezdetekről, a családi indíttatásról!*

– A partiumi Nagykárolyban születtem 1938-ban, hívő, vallásukat gyakorló római katolikus családban. A „boldogabb időkről”, mikor szülővárosomban jó volt magyarnak lenni, nem beszélhetek, még nagyon gyermek voltam. Szüleim egyházi iskolába adtak. 1944 és 1948 között a nagykárolyi római katolikus Norma Iskolába jártam. 1948-ban a tanügy államosításával a kegyesrendiek intézményét (a piarista gimnáziumot) városunkban is felszámolták. Édesapám gyakorlati gondolkodású ember lévén, szakmára irányított. Szatmárnémetibe kerültem pénzügyi iskolába, majd Nagyvárad következett, ahol elektrotechnikus képeztést szereztem, eztán mester fokozatú üzemmérnököt (közép- és magasfeszültségű szak) végeztem, már munka mellett. Tanulmányaim befejeztével kinevezést kaptam a nagykárolyi áramszolgáltató cég részlegvezetői posztjára. Cégem a városgazdálkodási vállalatnak a részegysége volt. Ez a tevékenységem szülővárosomban 33 évig tartott. A munkaköröm ellátásához szükség volt közgazdász végzettségre, amelyhez a diplomát Kolozsváron szereztem meg.

Valahogy mindig szerettem tudni, hogy mi zajlik körülöttem, s amennyire lehet, Isten után, Vele, magam irányítsam sorsomat.

– *1989-ben került családjával – feleségével, két lányával és fiával – Magyarországra, Debrecenbe. Merre és hogyan vezetett itteni útja?*

– A kezdet nem volt könnyű. A gyermekek ugyan már mondhatni felnőtt korúak voltak, de annak ellenére, hogy magunknak is szinte a nulláról in-

dulva kellett otthont teremtenünk, feleségemmel úgy rendeztük, hogy a gyermekeken is tudjunk segíteni. Én az E-ON-nál helyezkedtem el, (onnan is mentem nyugdíjba), feleségem a Svetitsben kapott munkahelyet. „Odaáti megszorongatásunknak” most éreztem egy pozitív hozadékát: tudtam keményen dolgozni, sokat, kitartóan és emberségesen. Ez utóbbit az értem, hogy mindenkivel megtaláltam a megfelelő hangot, főnökkel és beosztottal egyaránt. (Mindig volt mindkettő.)

– *Hogy mindig ember tudott maradni – gondolom – istenhite is hozzájárult. Hogy került a Szent Anna Egyházközség szolgálatába? Miket tapasztalt a plébániai tulajdont képező épületek és a vallási élet terén?*

– Egyházi szolgálatot már otthon, Nagykárolyban is szívesen végeztem. Ott is tagja voltam plébániánk képviselőtestületének. Így alkalmam volt belemenni egy plébános nehéz, sokoldalú, felelősségteljes munkájába. Debrecenben sem tettem mást: szabad időmben kezdettől fogva megpróbáltam segíteni a plébániai munkát. Idejövételünkkor a templom, a plébánia, a kollégium mind egész más állapotban volt, mint ma. Nem is tudnám felsorolni, melyik épület milyen volt. Ízelítőül megemlítek egy-két dolgot. A templom köpadlója alatt húzódó elektromos fűtés nagyon meg volt rongálódva. Az öreg orgona igen leromlott állapotban volt. A hittantermek fölötti emeleti rész termei porosodó raktárak voltak. Nem is tudtuk, mi van bennük. A plébánia bejárati kapujánál téglapadlózat, a jobbra és a balra vezető lépcsők is fából voltak. A kollégium lerobbant állapotáról ne is beszéljünk!

Események, változások az egyházi élet terén:

1991. augusztus 18-ra vártuk II. János Pál pápa debreceni látogatását. Nem egészen két évre rá katolikus egyházmegyei székhely lett a város, és készülnünk kellett püspök urunk, Bosák Nándor

püspökké szentelésére (1993. június 15.). Ekkora horderejű eseményekre méltóképpen fel kellett készülni, hiszen most már a Szent Anna-templom főszékesegyház lesz. A hitélet pangó volt az 1990-es változások előtt. Az emberek lelkét nagyon nyomasztották a több mint 40 éves kommunista rezsim árnyai. Ilyen körülmények között került 1991. május 15-én Debrecenbe plébániai szolgálatra Orosz Lőrinc plébános úr. Benne jó vezetőre talált az egyházközség. Első teendői közt szervezte meg módszeresen a képviselőtestületet, amelynek én is tagja lettem. Ennek a vezető testületnek a segítségével nélkül nem is tudta volna megvalósítani kitűzött céljait. Most örvendtem igazán, hogy az élet gyakorlatiasságra tanított. Így tudtam igazán a segítségére lenni a plébános úrnak az egyház gondnokaként és mint a gazdasági csoport egyik tagja.

– Emlékszik-e olyan esetre, mikor az ön véleménye döntő súllyal esett a latba valamely fontos ügyben?

– Azt hiszem, például a régi Szent Anna-temető-kápolna ügyében mondhatom el ezt. Különben is Lőrinc atyát mindig nagyon tiszteltem, s úgy érzem, ő is jó szívvel van irányomban. Soha nem erőszakoltam rá véleményemet. (Különben tudom, ő nem is az az ember, akivel ezt meg lehetne tenni!) De hogy visszatérjek a temetőkápolna ügyére. Nem a rengeteg utánajárásra, a mesterekkel való tárgyalásokra, vitákra, alkukra gondolok a kápolna-

épület renoválásáról, a kereszt vagy a kerítés felállításáról szólva, hanem a polgármesteri hivattal történő sok huzavonára, nehézségre. Mikor végre a hivattal megállapodtunk a plébániát illető földterület mennyiségében, a mi részünket a kápolna mögött szeretnék volna kimérni. Én javasoltam, hogy a kápolna előtt mérjék ki a nagyobb földrésznyi terület, ahol jobb a terület kihasználási lehetősége, s ahol esetenként például szabadtéri szentmisét is lehet tartani. Lőrinc atya is helyeselte javaslatomat, ami végül meg is valósult.

Hadd szóljak a filiálékról: Ebessé, Mikepércs, Homokkerti templom. Részt vettem mind az ebessi templom építésénél, mind a mikepércsi kápolna bővítésénél és felújításánál, mind pedig a homokkerti kápolna külső és belső rendbetételénél, ahol például most van folyamatban a fűtés korszerűsítése. Látni, hogy mindenütt jelentős a megújulás.

De térjünk vissza még egy pillanatra a Szent Anna Székesegyházra!

Kívül-belül teljes festés, oltárok és oltárképek renoválása, új harangok öntetése és behelyezése a toronyba, az altemplom rendbe tétele (a teljes világítás kialakítása is a nevemhez kötődik). Benne – a plébános úr kezdeményezésére – temetkezési urnahelyek teremtésére nyílt lehetőség, ami az idő előre haladtával egyre népszerűbb lett. A Szent Imre terem kialakítása új helyszínt biztosít a hitélet gyakorlására, az ifjúsági és más összejövetelek rendezésére. A lista még így sem teljes az elmúlt több mint 20 év tevékenységéről.

Minden munkálatnál – azt hiszem dicsekvés nélkül mondhatom – derekasan kivettem a részem a munkából.

– Ezért érdemelte meg méltán a „Pro Communitate Cristiano”-díjat. Nem lenne most már jó megpihenni, és élvezni a nyugdíjas kort, főként, hogy elvesztette szeretett társát, a feleségét?

– Öt éve annak, hogy drága feleségemet elvesztettem 45 évi házasság után. Nagyon nehéz nélküle. Csak a hitem ad erőt elviselnem a csapást, és megnyugodni Isten akaratában. Addig, amíg Ő jónak látja, hogy legalább ilyen erőben éljek, szeretném időmet és energiámat továbbra is egyházzal szolgálatába állítani

– Kívánom, tehesse ezt még számos évig!

Bérces Mária Klára

„Dicsőség mennyben az Istennek!”

RÖVIDEN A SZÁLLÁST KERES A SZENTCSALÁD ÁJTATOSSÁGRÓL ÉS HITTANOSAINK PÁSZTORJÁTÉKÁRÓL

Hívó őseink – főként faluhelyen – a múltban szívesen elevenítették fel karácsony táján a gyermek Jézus születésének és az emberek általi fogadtatásának történetét. Erre az eseményre épül két népi szokásunk: a **Szállást keres a szentcsalád** adventi ájtatosság és a **betlehemezés (pásztorjáték)**. Akettőben vannak összefonódások, de jellegükben lényeges különbség van.

A **Szállást keres a Szentcsalád** ájtatosság, vagyis imacsokor. Nem játsszák, hanem a hívek átélnek-érzik azt a fájdalmat, amit Mária és József érezhetett, hogy Mária áldott szülésének egy istállóban kellett bekövetkeznie. Hogyan zajlik ennek megelevenítése? Az imádkozó csoportok kilenc napon át más-más helyen (családnál, plébánián, püspökségen) gyűlnek össze az imára, hogy mintegy kiengeszteljék a szent párt, és felajánlják szívüket a szentcsaládnak szállásul. Ezért az imák és énekek hol dicsőítők, hol könyörgők. Szűz Máriát dicséret illeti, hisz ő „Istennek szent anyja”, aki közbenjárónk szent Fiánál, aki – mint második isteni személy – megbocsáthatja, hogy sok ember nem akarja befogadni Őt a szívébe. Mária mellett az imák és énekek másik központi alakja Szent József, a munkás élet mintaképe, akihez minden jó édesapának hasonlítani kellene. (Ezért tartalmazza például ez az imasor a Szent József litániát, amely hosszan felsorolja a Dávid házából való József erényeit.) Természetes azonban, hogy Mária és József alakján keresztül is Jézusra irányuljon figyelmünk, egyedül Őt imádjuk.

Dávid városa Betlehem volt. Mivel Augustus császár megparancsolta, hogy össze kell írni a lakosságot, kit-kit a maga szülővárosában, József is felkerekedett Máriával, hogy Betlehembe menjen. Mária áldott állapotban volt a Szentlélektől, és már közelgett szülésének ideje. Szállást azonban sehhol sem találtak, így egy istállóban szülte meg a Gyermeket. „Pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem kaptak helyet a szálláson.” (Lk 2, 7)

Egyházközségünkben minden évben felelevenítjük ezt a szép hagyományt. Bár egyre többen csatlakoznának ehhez a közösségi imához!

A Szentföldön Jézus Krisztus születésének és földi működésének idején – a táj jellegéből kifolyólag is – egyik fő foglalkozás a pásztorokodás volt. Nem véletlen, hogy a megszületett istengyermekeket is elsők között pásztorok köszöntötték. Gondolom így lehetett **pásztorjáték** a neve a szentcsalád szállás-keresését illetve a Gyermek előtti hódolatot bemutató játéknak. De hathatott a „világi irodalom” is, hiszen már az ókorban voltak irodalmi alkotások, amelyek a pásztorok életét mutatták be, rendszerint idealizálva azt. A középkori költészet is ismerte a pásztorok költészet fogalmát, a reneszánsz irodalma pedig felújította a pásztorélet idilli bemutatását.

De térjünk vissza a vallási értelemben vett pásztorjátéokra. Faluhelyen, de városokban is, főleg egyházi iskolákban és plébániákon élt és él a pásztorjáték előadásának szokása. Nem kivétel ez alól plébániánk sem. Szenteste délutánján a Szent Anna plébánia hittanosai (a város különböző iskoláiban tanuló gyermekek, illetve kis óvodások), néhány gimnazista testvér „segédletével” mutattak be szép pásztorjátékot Dalmadi Éva hitoktató hozzáértő betanításában. A templom szentélye színpaddá lett. A főoltárkép: Szent Anna, Szent Joachim és a gyermek Mária – kiváló „díszletet” jelentettek. Egyszerű, de igen kifejező „kosztümökbe” öltöztek Szűz Mária, Szent József, a pásztorok, a három király, az angyalok. De kosztümök nélkül is nagyon szépek voltak a darab keretében megjelenő gyermekek. Egyikük, a templomba járó, mintegy becsalja kis társnőjét Isten hajlékába, s ekkor kezdődik az előadás, amit „felkonferál” két kislány az ambónál. De a Máriát és Józsefet istállójukba befogadó illetve az őket elutasító gyermekeknek sem kellett jelmez ahhoz, hogy ügyes előadásuknak hitelt adjunk. Így állítottak igazán őszinte képet elé: ilyenek vagyunk. Befogadjuk, vagy elutasítjuk, hogy Jézus beköltözzön a szívünkbe, lelkünkbe. S ahogy a keret zárásaként az addig templomba nem szívesen járó gyermek kifejezi örömét, hogy jó volt betérnie az istenházába, mindenki elgondolkozhat azon, hogy miért is jó templomba járni. Nem azért, mert ott színdarabot látunk, hanem mert a templomban

ÜNNEPEINK

Köszönet a gyermekeknek, csakúgy, mint az őket segítő fiataloknak, a betanító hitoktatóknak és a szülőknek is. Nekik azt köszönjük, hogy biztosították a gyermekeknek a szöveg szép megtanulását és a fellépést, ami – gondolom – a játék megtekintése után számukra is öröm volt, és talán egy kicsit elmélyítette vallási ismereteiket, s még jobban megszerették a templomot.

Adja Isten, hogy így legyen!

Bérces Mária Klára

adhatjuk át magunkat legbensőségesebben az Istennek, aki az Oltáriszentségben van jelen közöttünk.

Múlt, jelen, jövő!

Múlt

Az öregek, idősebbek szeretnek nosztalgizálni.

Baj, ha valaki a múltba menekül.

- Múltra építeni, gyökerek fontosak.
- Múltból tanulni, okulni.
- Emlékezni...
- Emlékezést tisztítani.

A múlt neve tér vissza, megváltoztatni nem lehet!

A múltat nem lehet végkép eltörölni.

Vannak fekete foltok, kudarcok, sikertelenségek, fájdalmak.

- Erőt, lendületet ad a múlt tapasztalata...
- Figyelmeztet végességre, korlátokra.
- Egyeseket kísért a múltja.
- Mai mondás nem tudni, mit hoz a múlt – kiderülnek ügynök sorsok.
- Egyesek könnyen felejtenek, de igaz az is, hogy hihetetlennek tartanak megtörtént dolgokat.
- Személyek, családok, nemzetek szenvedtek megbélyegzett múltjuk miatt.

Bármilyen mélyre ásunk a múltba, nehezebb felismerni az összefüggéseket és meglátni Isten keze nyomát, de ezért kell kiértékelni a szakaszokat és korokat, hogy felismerjük, ott is velünk volt az Úr.

Jelen

Észrevenni minek van itt az ideje, mert hamar a múlté lesz a pillanat. Az idő nagy ajándék az ember számára, de a realitásban élni a jövő nem a miénk, a múlt pedig nem tér vissza. A gyermek tud igazán belefeledkezni a dolgokba, nem nyomasztja, ami nem sikerült, nem aggódik a jövő miatt. Jól kell sáfárkodni a lehetőséggel, idővel és nem szabad

várni, ha vetni kell. Bölcs felismerés, ha valaki rájön hol élünk és hogyan, mert ez sürget bennünket összefogásra és cselekvésre. Felismerni az idők jeleit, hogy ne halasszuk el a lehetőséget. Munkálkodni, gyarapítani a talentumokat az égiek áldását felhasználni, hogy ne érjen vád mondván: „Nem vagyok ki voltam egykor belőlem a jobb rész kihalt” Két lábbal a földön állni, de nem a mának élni és csak élvezni az életet és kapni és követelni, hanem adni és személyesen adni, jót és értékeset adni, önmagunkat adni.

A jelenre érvényes, még most lehet indulni, újat kezdeni és hazatérni, bocsánatot kérni és azt elfogadni. Erre is figyelni, hogy ne érjen a vád egykor, hogy már késő.

Jövő

Sokszor hangoztatják a fiataloké a jövő, mások pedig emlegetik, mik várhatók a jövőtől! A fiatalok nagyobb vággyal várják a jövőt, majd ha lesz lehetőségünk és hatalmunk mi megmutatjuk, hogyan kell. Tudni kell azonban a világ meg van váltva. Dolgokat kiszámítani és előre beprogramozni nem lehet. Ami egyszer kezdődött, annak vége is lesz. Nem szabad ábrándokat kergetni és csak a szépet látni a jövő érkezésével. Egy adott úton jöttünk és megyünk tovább, de halljuk sokszor, hogy ember tervez, Isten végez.

Mi nem csupán az idő múlását várjuk, nemcsak sikert és eredményt, nem szorongva várjuk a jövőt, hanem reménnyel és bizalommal. Az, aki tegnap segített, holnap is fog segíteni bennünket. Megtenni, ami tőlünk telik és mindig kérni Isten áldását, akkor előbb vagy utóbb lesz aratás is. Ez is azt bizonyítja, ki mit vet, azt aratja. Azért is várjuk mi hívő emberek a jövőt, mert élet teljességét várjuk azt, amit nem árnyékol be semmi. Mindig ezzel kezdjük, a napot van jövőnk.

Orosz Lőrinc prépost-plébános

A betegek hite

BESZÉLGETÉS DR. HALLAY JUDIT FŐORVOSSAL

Dr. Hallay Judit főorvos, aneszteziológus, intenzív szakorvos (Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Sebészeti Intézet Regionális Onkológiai Sebészeti Központ) közel 40 éve elkötelezett keresztényként az egyetemi előadássorozatok szervezése és a tanítás mellett nemcsak a betegek testi, hanem lelki gyógyításával is küzd, próbálkozik nap, mint nap. A doktornő lelkigyakorlatokon is részt vesz, hogy jobban megismerje az evangélium gyógyító üzenetét.

Hallay Judit doktornő a debreceni Szent Anna székesegyház „Hit éve” előadássorozatának vendégeként is beszélt a betegek hitéről a közelmúltban. Az alábbiakban a vele készült interjút közöljük.

– *Az evangélium gyógyító találkozásait hogyan értelmezheti az orvos?*

– Az orvos nem Jézus gyógyításait utánozza. Úgy is gyógyít, ha a beteggel elfogadtatja az állapotát, a

beteg és a környezete is megnyugszik. Lelki békében elveszíteni valakit más, mint egy feldúlt, felháborodott, megsértett lelkiállapotban. Nyugtalan embert is nehezebb gyógyítani. Úgy érzem, hogy ott, ahol tudunk a beteg, a család lelkére hatni, ott a gyógyulás esélye legalább 30 %-kal jobb. Nem tudunk csodákat tenni, a gyógyítások nem mindig „Lázár”-ként keltik fel az ágyból a beteget, de az evangélium erőt ad.

– *Miben hasonlít az orvos a gyógyító Jézushoz?*

– Az érintésekben. A betegnek, legyen az akár milyen elhanyagolt, koszos, öreg, ráncos a bőre, ha az orvos megfogja a karját egy intenzív ágyon, ha hozzáér, a beteg megnyílik, megnyugszik, bizakodóbb lesz. Mi is megtisztelve érezzük magunkat, ha egy közismert ember kezét fog velünk. Ha megajándékozom a beteget azzal, hogy a kötelező gyógyítási időn kívül még az ágyánál időzök, és személyes érzéseiről kérdezem – ami nem biztos, hogy éppen a betegségéről szól –, akkor a kiszol-

gáztatott, mégis meghittebb pillanatban megnyílnak a betegek. Jézus is végighallgatta, megkérdezte Bartimeustól: Mit akarsz, mit tegyek veled? Jézusnak nem volt szüksége arra, hogy sárral kenje be a vak koldus szemét, hogy az meggyógyuljon. Az embernek van szüksége a tevéleges dolgokra, a manuális gyógyításra, hogy bekenje, borogassa a fájó testrészt. Az érintés, a „köpenye szegélyének érintése” a beteg hite, bizalma által gyógyít, és ahogy Jézusból erő árad ki, úgy előfordul, hogy az empatikus orvos jelenlétére, közelségére is megnyugszik a beteg. Kiszolgáltatott helyzetben van, nincs mellette senki, csak az orvos.

– *Van idő a hosszabb beszélgetésre?*

– Az embernek annyi ideje van, amennyit akar. Az én időmbe belefér. Sokszor órákig bent maradok a munkaidőm után is. Az, hogy az orvos mennyire figyel a betegre, az nem kereszténység kérdése. Ha nem lennék keresztény, akkor is odafigyelnék a betegekre. Nem pénz és fizetés kérdése, hogy mennyire vagyok kedves, mennyire próbálok empatikusabb lenni, és felismerni a beteg kiszolgáltatott állapotát.

– *A betegség mögött az ember lelki terheit cipeli.*

– A környezeti ártalmak következményei pszichoszomatikus betegségeként jelentkeznek. A teljes gyógyulásnak sokszor feltétele a háttér ismerete, de főként az, hogy ez a betegben is tudatosodjon, mert neki kell változtatnia az életén. Én mindenképpen a régi orvoslásnak, a találkozásnak, a beszélgetésnek vagyok a híve. Mi közvetítők vagyunk abban, hogy Jézushoz segítjük a beteget.

– *A betegek életük utolsó pillanataiban nyitotabbak-e Isten felé?*

– Szinte senki nem tudja, mikor várható ez az idő, mindenki remél az utolsó percig. Az embernél az életosztón a legerősebb. Nem akarja tudomásul venni, hogy nem tudunk többet tenni érte, és én sem szembesítem vele. Ilyenkor megkérdem, van-e hite, milyen vallású, kéri-e a szentséget a gyógyulásért, és felajánlom neki, hogy imádkozom vele. Legtöbbször elutasítással találkozom, de abban sok esetben félelem van. „Miért, már ott tartunk?” – kérdezi a beteg, „Csak nem gondolja, hogy megijesztetem?” – így a hozzátartozó. Itt szemléletbeli probléma van. A szószékről kellene tanítani az embereknek, hogy a pap a kórházban nem az „utolsó” kenetet, hanem a

betegek szentségét szolgáltatja ki a betegnek, amelyet adott esetben a templomban is felvehetnek. Senki nem tudja, melyik az utolsó kenet. Mindig készen kell állnunk.

– *Megtérésre is van példa?*

– Egy 18 éves fiúnak súlyos csontvelőbetegsége volt, megkérdeztem tőle, hogy tud-e Istenről. Nyitott volt a kérdésre, majd 8-9 alkalommal kijött hozzá egy debreceni plébános beszélgetni, és a végén megkeresztelkedett. Azt mondta, most már nem fél, akár meggyógyul, akár nem, mert Jézus ott áll a háta mögött, és ez erőt ad neki. Volt, aki az irodámban keresztelkedett meg, de olyan esetre is emlékszem, hogy a betegnek a halála előtt sikerült rendeznie a kapcsolatát az elvált házastársával, amiért mindketten nagyon hálásak voltak.

Tudomásul kellene venni, hogy a kórházban sajnos sok esetben életük utolsó pillanataikat élhetik át a betegek. Utolsó lehetőség, hogy rendezzék kapcsolatukat Istennel. Legalább a keresztény orvosok figyelnének erre jobban!

Nehéz a betegséget elfogadni, akár hívő az ember, akár nem. Az elutasítás, elfogadás, együttműködés fázisain mindenki keresztülmegy. Ha békével fogadják el az elmúlást, sokkal könnyebb lesz. De mindenkire ez vár. Rám is.

Kovács Ágnes

LAPZÁRTAI!

Következő számunk 2013. május 19-én, Pünkösdvásárnap jelenik meg. Kérjük, hogy a megjelentetni kívánt cikkeket 2013. április 21-ig küldjék el az impresszumban megadott e-mail címek egyikére, vagy személyesen adják le a plébánián. A mellékelt képeket mindig külön fájlban kérjük, nem a szövegbe beágyazva!

Köszönettel: a szerkesztőség

Kirándulás és zarándoklat Máramarosba

2012. JÚNIUS 12–14. – 2. RÉSZ

Helyszűke miatt nem fért bele előző – adventi – számunkba Bércecs Mária Klárának a nyári máramarosi útról készült beszámolója. Ezt most tesszük közzé.

Szerkesztőség

Előző számunkban Nagybányát, Felsőbányát és Aknasugatagot mutattuk be, most Máramarossziget, egy-két kis fatemplomos falu, valamint Szaplonca és Koltó néhány nevezetességét tárjuk az olvasók elé.

A Tisza és az Iza folyók ölelésében fekvő, soknemzetiségű **Máramarossziget** hajdan szebb napokat látott élénk kereskedő város volt; több mint hat évszázadon át megyeszékhely is. Dicsekedhet számos jeles szülöttjével, vagy lakójával.

Itt születtek többek között a korábbi cikkünkben már emlegetett festő Hollósy Simon, vagy Leövey Klára, a nőnevelés egyik úttörője, aki Debrecenben is megfordult 1849-ben, mikor Teleki Blankával együtt sebesült honvédeknek ápoltak városunkban. Jakubinyi György, a Gyulafehérvári Egyházmegye jelenlegi érseke is Máramarossziget szülötte. Itt volt plébános majd esperes Reizer Pál, későbbi szatmári püspök, ugyancsak itt szolgálta az Urat előbb „egyszerű plébánosként”, majd esperesként utódja, a Szatmári Egyházmegye jelenlegi főpásztora, Schönbberger Jenő. A máramarosszigeti piarista gimnáziumban tanárkodott Juhász Gyula, a költő.

A város központjában emelkedik két jeles istenháza, a mai református és a katolikus templom. Az előbbit Zolopcsuk Pál Róbert idegenvezetőnk, az utóbbit a *piarista templom* káplánja, Antku atya mutatta be. A mai templom a piaristák itteni letelepedése után, 1730–1736 között épült. Főoltárképe Borromeo Szent Károlyt (1536–1584) ábrázolja. Nevezik őt „élő Tridentinum”-nak is, mivel a tridentin zsinat létrejöttében és eszmeiségének érvényesítésében jelentős szerepe volt. De mondják még „Milánó második Szent Ambrusá”-nak is, mert a mi főoltárunkon is megjelenített szenthez hasonlóan Szent Károly is kérlelhetetlenül kiállt, még a világi hatalmasságokkal szemben is, a katolikus egyház igazsága mellett. Híres a szentély mennyezeti festménye: Szűz Mária megkoronázása, Jakobey Károly alkotása. A látogatás napján Szent Antal ünnepe lévén, lelki vezetőnk a nap szentjének Krisztus-szeretétét és alázatosságát állította élénk példának szentbeszédében.

Idegenvezetőnk beszélt még számos jeles épületről, mint a *Vigadó*, a Vajdahunyad várára emlékeztető *Kultúrpalota*, a *Megyeháza*. Megemlítette a valamikor a központban 8 méter magasan emelkedett *Mária-szobrot*, amelyből 1945 után csak a fejrész maradt meg. Ez egy talapzaton ma a katolikus temetőben látható.

Megrendítő élmény volt a budapesti Terror Házára emlékeztető *börtönmúzeum* megtekintése. A bejáratnál román nyelven a következő feliratot olvashattuk: „*Ha az igazságszolgáltatás nem az emlékezet őrzője, akkor az emlékezet lehet az igazságszolgáltatás egyetlen formája.*” Az 1914-ben emelt épület 1950-ig sokféle funkciót betöltött, mígnem ekkor börtönné változtatták, ahol főként politikai foglyokat őriztek. Bizony, aki csak egy kimondott vagy leírt szóval is ellene mert szegülni a kommunista rendszernek, azonnal itt találhatta magát. Öt évig raboskodott itt Márton Áron püspök, „Erdély Mindszentyje”, vagy például Scheffler János, szatmári püspök és sokan mások, a közélet, a politikai, egyházi vagy a kultúrelvet kiválóságai közül.

Vegyünk búcsút Máramarosszigettől Juhász Gyula mélabús soraival, amelyek ugyan az egész Máramarosra vonatkoznak, de Szigetre különösen: „*A régi bánatos, ködös hegyek, / A bús Máramaros / Már elfelejtette a dalos utast? / Nekem szívemben él a méla táj, / Nekem lelkemben él az őszi szél. / A bús Máramaros / Régi borúja síromig kísér.*”

A börtönvilág után térjünk kellemesebb helyre! **Tiszaveresmarton** Pipás Mária gyűjteményét néztük meg, festmények, csipkék, porcelánok csodavilágát. A tulajdonosnő kijelentette, hogy Debrecenbe is szívesen elhozná csipkéit, ha meghívnák.

Eztán a **szaploncai Vidám temető** következett. Itt szinte minden fejfa kékre van festve. Feliratuk rendszerint az elhunyt életét ismerteti röviden, gyakran – bár nem mindig – tréfás formában.

Budfalva és **Dessze** fatemplomai a tisztán fából történő építészet remekei. Belsejük a padlótól a mennyezetig (ezt is beleértve!) népi művész keze által alkotott festményekkel díszített. Ezek különféle bibliai jeleneteket vagy akár egyetlen személyt ábrázolnak.

A hazaút élményéből kiemelkedett **Koltó**, Petőfi és Szendrey Júlia mézesheteinek színhelye. Költőnk

és felesége a „vad gróf”, Teleki Sándor meghívására került ide. De járt a Teleki-kastélyban Liszt Ferenc, Jókai Mór és sok más jelesség.

Útba ejtettük még **Színérváralja** templomát, amelynek belső szépségeit azonban csak az előcsarnokból tudtuk megfigyelni.

A „bús Máramarost”, mint minden más partiumi vagy erdélyi tájat, igaz szívből tudom mindenkinek megtekintésre ajánlani.

Bérces Mária Klára

A próbatételekkel nevelt hit

„Aki hite szerint él, az az élete szerint hisz is. Hit és élet a személyiségben egybefonódik minél szorosabb ez az egység, annál kevésbé lehet megkülönböztetni benne a hét alkotóelemet.” (Vasadi P. Új Ember 1992)

A hit Istenbe való belenövés, ezért szüntelen nevelést igényel. Mi, hívő emberek, mindennapi életünk során sokszor és sokféleképpen elemezzük, elemezhetjük önmagukat, ha törekszünk arra, hogy hitünk és életünk egyre tökéletesebb legyen. Ilyenkor sokféle kérdés merülhet fel bennünk pl.: Voltak-e fontos keresztutak az életünkben, melyek választás elé állítottak? Voltak-e Isteni találkozások, melyek tovább vittek? Voltak-e, vannak-e életünkben mélypontok? Voltak-e fontos fordulópontok? Megtaláltam-e a helyem abban, ami valójában vagyok? Ezek helyes mérlegelésében, a tisztánlátásban csak egészen hiteles személyek adhatnak példát, lehetnek megerősítőink, tanácsadóink. Az egyik ilyen bibliai személy számomra Ábrahám, akinek története nem egy egyszerű elbeszélés, hanem vallásos történet, s akinek életéből engem a minden megpróbáltatás közepette is megőrzött mély hit fogott meg.

Isten Ábrahámot minden előző érdem nélkül választotta ki. Amit tőle mindenekelőtt kívánt, az a készséges és rendíthetetlen hit, Isten szándékának vonakodás nélküli elfogadása. Ezt a hitet Isten fokozódó próbatételekkel tisztította és erősítette meg. Mit mond az Úr először Ábrahámnak?

„Vonulj ki földedről, rokonságod köréből és atyád házából arra a földre, amelyet majd mutatok neked.

Nagy néppé teszlek... Általad nyer áldást a föld minden nemzetsége.” (Ter 12, 1-3)

Ábrahám hittel engedelmeskedett a hívásnak. Kivándorolt anélkül, hogy tudta volna, hova megy. Hittel telepedett le az Ígéret földjén, mint idegen földön. Ez volt számára a világtól való elszakadás próbája. Mert ahhoz, hogy Ábrahám a hit magaslataira emelkedjen, szüntelenül nevelődnie kellett. Egyre jobban el kellett szakadnia a földiektől, hogy hozzákapcsolódhasson a mennyieikhez. Adódik a kérdés: Mi vállaljuk-e a korunk rohanó, stresszes, világi örömeiket kínáló világából való „kivonulást”? Szentelünk-e (elég) időt a mennyei dolgokra?

Isten céltudatosan nevelte Ábrahám hitét, ezért újabb próbának veti alá akkor is, amikor tudtára adja, hogy felesége Sára öregségében gyermeket fogan: *„Ne félj, Ábrahám, én védőpajzs vagyok, a jutalmad igen nagy lesz... az lesz örökösöd, aki testedből származik... számold meg a csillagokat... Ilyen lesz nemzetséged.” (Ter 15, 1-6)* Ő pedig hitt az Úrnak. Ábrahám a reménytelenség ellenére is reménykedve hitte, hogy sok nép atyja lesz az ígéret szerint. Nem gyengült meg hitében, nem gondolt életerejét vesztett testére, sem Sárának elapadt méhére. Nem kételkedett Isten ígéretében hitetlenül, hanem erős maradt hitében. Meg volt győződve arról, hogy Istennek van hatalma ígéretének beváltására. Ismét adódnak a kérdések: Nekünk eszünkbe jut-e, hogy Isten bennünket is céltudatosan nevel? Észreveszünk-e? Tudunk-e az adódó reménytelenség ellenére is reménykedve, kételkedés nélkül hinni? Megvan-e már bennünk a hitnek ez a foka? Van-e elég bátorságunk hinni abban, hogy Istennél minden lehetséges?

Ábrahám harmadik próbatétele az, amelyben hite a tetőfokát éri el, mert hitét tette által tette tökéletessé. Az Úr kérésére feláldozná gyermekét is,

azt, aki az Úr további ígéréteinek hordozója. (Ter 22, 18) Ábrahám az egyetlenét sem tagadta meg Istentől. Ezzel nyilvánvalóvá lett Istenfélelmének mélysége. Azért kész megcselekedni a gyermekáldozatot, mert meg van győződve, hogy Isten talál kiutat a parancsa és hűsége okozta feszültség „zsákutcájából”.

Ábrahám egész történetében nincs még egy esemény, amellyel jobban dicsőíthette volna Istent, mint a Mória-hegyi jelenet. Itt bizonyosságot tett arról, hogy minden forrása Istenben volt. Az Isten iránti bizalomban elment a legvégső pontig. Miután ide eljutott, Isten nem engedte tovább menni. Áldozatra kész odaadása kiállta a próbát, és Istennél teljes elismerésre talált.

Kérdések ismét adódnak: A mi életünkben ki vagy mi áll az első helyen? Kit vagy mit szeretünk

jobban Istennél? Választási, döntési helyzetben vállaljuk-e az adódó szenvedéseket? (Döntései meghozataláig Ábrahám is sokat szenvedhetett! Nincs ugyanígy szenvedés nélküli hitfejlődés, hit mélyülés! Megvan-e bennünk Ábrahám engedelmissége Istennel szemben? Készek vagyunk-e az Istentől kapott áldást adott esetben visszaadni, ha azt kéri tőlünk? Tudunk-e megpróbáltatásaink, szenvedéseink során is feltétlenül bízni, kételkedés nélkül hinni?

„A hívők végleges hazája Ábrahám kebelén van!” – olvassuk Lukácsnál (Lk 16, 22) Ábrahám különleges hivatásából sokakra származott áldás. Tartozunk mi is mindannyian az áldottak közé!

Kovács Valéria ny. pedagógus volt hitoktató

Előadások a Szent Anna-templomban a Hit éve kapcsán

„...AZ IGAZ AZONBAN HITE ÁLTAL ÉLNI FOG”

(hivatkozik Szent Pál Habakuk jövendölésére;

Gal 3, 11)

„Menjetek tehát, és tegyetek tanítvánnyá minden népet” (Mt 28, 19) – mondta a feltámadt Krisztus apostolainak. Ezt az utasítást minden megkeresztelt embernek magáévá kell tennie. Most, a Hit évében különösen is apostolkodnunk kell hitünk megtartása és továbbadása érdekében. Ebben segítettek azok az előadások is, amelyeket templomunkban hallgathattunk az adventet megelőző időben, s amelyek lelkileg előkészítették magára a karácsonyi várakozásra.

November 10-én **Koncz M. Julianna nővér**, a Boldogasszony iskolanővérek házfőnöke, a kanadai indiánok között tett saját missziós útján keresztül értette meg hallgatóságával, milyen fontos és szép dolog elvinni Krisztust azokhoz, akik korábban nem ismerték Őt. Előadásában felidézte a korábbi missziók történetét. Francia jezsuiták már az 1620-as években felkeresték a kanadai indián őslakosokat. Több vértanú került ki soraikból, akiknek áldozata azonban nem volt hiábavaló. Majd az angolok kezdtek itt missziós tevékenységbe. Ők főként gyermekek oktatásával foglalkoztak, akik

7-8 év angol nyelven folytatott tanulmányi idő után, sajnos, már nem tudtak visszailleszkedni családjukba. A nővér beszélt arról a módról is, ahogy ők napjainkban dolgoztak az indiánok között. Ehhez mindenekelőtt meg kellett ismerni hagyományait, korábbi vallási szokásait és mindennapi életüket. Képekben mutatta be a – ma többnyire rezervátumokba kényszerített – indiánok nehéz életét. Ezért anyagiakban is igyekeztek segíteni őket. Láthattunk indián katolikus templomot, amelyben a liturgikus textíliák népművészetüket mintázzák és családi otthont, melynek faláról nem hiányozhat az „álmofogó”. Ezek az emberek jobb sorsot érdemelnének. Az anglikán egyház vezetője és az ország miniszterelnöke már bocsánatot kért az őslakók ellen korábban elkövetett bűnökért. Eljött a bocsánatkérés és a kárpótlás ideje – zárta előadását Julianna nővér.

November 24-én Lépes Katalin Boldogasszony iskolanővértől hallgathattunk szép előadást három öszövétségi személyről: Ábrahám ősatyánkról. Mózesről és Eszterről.

Ábrahám mindig engedelmeskedett az Úr parancsainak és oltárt emelve neki dicsőítette őt. Jutalmul Isten agg korában áldotta meg utóddal, Izsákkal. Isten próbára tette Ábrahámot, aki hajlandó lett volna még fiát is feláldozni, de látta az ő erős hitét és engedelmisségét, és közbelépett, hisz az Úristen sohasem kér emberáldozatot. „Ábrahám hitt az Istennek, és ez megigazulására szolgált” (Róm 4, 3) – írja Szent Pál, hivatkozva a Teremtés könyvében találhatóakra. Majd ezt mondja: „Azt az ígéretet

ugyanis, hogy a világ örököse lesz, Ábrahám és utódai kapták, nem a törvény közvetítésével, hanem a hitből való megigazulás alapján.” (Róm 4, 13) Az Úr az Ábrahámnak tett ígérését a vele kötött szövetséggel pecsételte meg. Ez volt az Isten első szövetsége emberrel. Erről a Teremtés könyvében ezt olvashatjuk: „Ez az én veled kötött szövetségem: sok nemzet atyja leszel.” (Ter 17, 4). „Neked és utódodnak adom majd ezt a földet, ahol most idegenként tartózkodsz, Kánaánnak egész földjét örökös birtokul, és Istenük leszek.” (Ter 17, 8)

Mózes életét a Kivonulás könyve alapján vázolta a nővér. Mózes idején a zsidók egyiptomi fogságban éltek. „Ábrahám, Izsák és Jákob istene” megelégedte Izrael népének szenvedéseit, „mert Izrael fainak kiáltása felhatolt hozzám...”, „Most tehát jöjj – szölt Mózeshez – hadd küldjelek a fáraóhoz, hogy kivezessed népemet, Izrael fiait Egyiptomból.” (Kiv 2,9-10) . Mózes nem volt emberi gyarlóságoktól mentes. Kishitűsködött, halogatta volna küldetését, de az Úr mindannyiszor megmutatta isteni erejét, hol csodákkal, hol szigorral. Ugyanakkor irgalmát és jóságát is, mert minden szabódása ellenére, Mózes hitt Istennek, az Úr pedig alkalmasnak találta a kijelölt feladatokra. Vívódásaiban segítségére volt. Csodatevő erővel ruházta őt fel, amelyekkel jelét adhatja a nép előtt, hogy Isten küldötte. (Kígyóvá változó bot, vér fakasztása vízből, vagy – a legismertebb – a Vörös-tenger vizének kettéválasztása). (Persze tudjuk, ezek Isten csodái Mózes keze által.) A fáraó előtt mellé adta szószólóul bátyját, a levita Áront. A 10 csapás ellenére sem volt hajlandó a fáraó az izraeliták szabadon engedésére, mígnem az Úr az összes elsőszülött ember és állat megölésével nem fenyegette meg. Noha ekkor szabadon engedi őket, később katonáival üldözőbe veszi a Vörös-tenger felé menekülőket. Ekkor történik a csoda, hogy a tenger Mózes botjának suhintására ketté válik, a zsidók száraz lábbal átkelnek a puszták felé, az egyiptomiak pedig odavesznek a viharzóvá váló tengerben. Mózes dicsőítő éneket zeng Istennek. „Ki olyan, mint Te, Uram / az istenek között, / ki olyan, mint Te, / szentségben dicső, / félelmetes, dicsérendő, és csodatevő?” (Kiv 15, 11).

De a 40 évi pusztai vándorlás alatt új megpróbáltatások várnak a héberekre, s Mózeset okolják szenvedéseikért. Az őket csillapító Mózes Isten nagyságára és jóságára hivatkozik, ami meg is mutatkozik abban, hogy az Úr mannával táplálja őket, és sziklából fakasztott vízzel (Mózes botjának adja az erőt ehhez). Ellenséggel is meg kell küzdeniük. Mózes közben imádkozik, és az izraeliták győznek. Itt már látjuk, hogy a zsidók élete kezd megszer-

veződni, ekkor válnak igazán néppé. Ekkor köt velük az Isten szövetséget a Sínai-hegyen. Tehát itt már nem egy emberrel, hanem egy néppel kötött szövetségről van szó. De Istennek kikötései is vannak: „Ha tehát majd hallgattok szavamra, / és megtartjátok szövetségemet / tulajdonomná lesztek minden nép közül / – hiszen az egész föld az enyém....” (Kiv 19, 5). A nép továbbra is türelmetlen és zúgolódó. Aranyborjút készített Áronnal és istenként imádja, tehát megszegi a szövetséget. Ekkor Mózes felháborodásában összetöri a két kőtáblát a tízparancsolattal. Isten még ekkor is hajlandó megújítani a néppel a szövetséget, de megmondja Mózesnek: „a megtorlás napján meg fogom torolni ezt a vétküket is.” (Kiv 32, 34) Mózesnek megparancsolja, hogy újra vágjon két kőtáblát, és megismétli parancsait. Mózes sátrakat épít, és berendezik azokat, ahogy a zsinagógákból ismerjük.

Sok tanulni valónk van Mózes történetéből. Kitetszik belőle Isten hatalma, dicsősége, de végtelen jósága, könyörületessége is. Megláthatjuk belőle az ima erejét is.

Eszter árván maradt zsidó leány, akit nevelőapja, Mardókeus nevelt fel – kezdte ismertetését Katalin nővér. Artaxerxész király felesége lett, aki „Indiától Etiópiáig százhuszonhét tartományon uralkodott.” – olvassuk az Eszter könyvében. (Esz 1, 1). Ámán, a király egyik fejedelme, megharagudott a zsidó Mardókeusra, mert nem akart meghajolni előtte, és bosszúból az egész zsidó népet ki akarta irtani. Terve azonban visszájára fordult, mert a gyámapa éppen a király megmentője volt, így Ámának kellett meghalnia. Mielőtt ez kiderült volna, Eszter sokat imádkozott Istenhez, hogy legyen kellő bátorsága a király elé állnia nevelőapja és népe védelmében. Így fohászkodik az Úrhoz: „És most jöjj segítségemre / árvaságomban, / adj ajkamra ékes szavakat / az orozlán színe előtt...” (Esz 4, 17gg). Még az a kérése is meghallgattatik, hogy a király visszavonhatja egész birodalmában mindazokat a koholt vádakat tartalmazó leveleket, amelyeket korábban a gyámapa ellen Ámán kérésére szétküldött.

Íme, ismét kiviláglik Isten igazságossága és bölcsessége, meg az ima ereje.

December 8-án dr. Hallay Judittól hallhattunk értékes előadást. Témájáról részletesen nyilatkozik a doktornő Kovács Ágnes szép riportjában. A cikk lapunknak ebben a számában olvasható.

Bérces Mária Klára

Gondolatok a hit éve kapcsán

A 2012–2013-as egyházi évet XVI. Benedek pápa a hit évének jelölte ki. Megvan az ima, amit minden misében elimádkozunk, de vajon teljes szívünkkel és lelkünkkel is úgy érezzük és gondoljuk, ahogy az ima szövege szól.

A világ nagyot változott. Olyan büszkék vagyunk a civilizációnk fejlődésére, igen a technika és sok minden más fejlődött, viszont az emberek nagy része számára sajnos elveszett a hit. Sokfelé hallani, hogy panaszkodnak az emberek, hogy milyen is lett a világ. De nem akarjuk, vagy nem merjük észrevenni, hogy mi változtunk meg olyan mértékben, hogy elvesztettük azt a képességünket, hogy felfelé az Istenre figyeljünk.

Az Ószövetségben Mikeás próféta azt kérdezi, hogyan, mivel áldozzon, hogy méltó módon állhasson meg Isten előtt. Kétezer évvel ezelőtt a gazdag ifjú azt kérdezte Jézustól: „Mester mit cselekedjem, hogy örök életem legyen?” Ma mit kérdezne az emberek többsége? Mit cselekedjem, hogy jó protekcióhoz, nagyobb lakáshoz jussak, jobb fizetést kapjak? Olyan kérdés már sajnos csak elvétve akad, hogy mit cselekedjem, hogy megállhassak előtted Istenem. Az lehet tapasztalni, hogy a ma emberét csak a mi kis világunk izgatja, pedig a nagymamám gyakran mondogatta, hogy sose izgulj gyermekem, ha az Isten nyulat adott, bokrot is ad

hozzá. Jaj, mi lesz velem, mi lesz a környezetemmel, és nem bízunk az Isteni gondviselésben, nem merjük magunkat teljesen oda bízni. És az Istenhez való feltétlen bizalomhiány óriási probléma. Ez azért is okoz gondot, mert nem csak az Istennel való kapcsolatunk lett szegényesebb, hanem az embereknek az egymáshoz való kapcsolata is megváltozott.

Az Ótestamentumban **három tanács** van leírva: **élj törvény szerint, törekedj szeretetre és légy alázatos Isteneddel szemben.** Ha ezt a három isteni kérést komolyan vennénk, nagy változást hozna az Istennel való kapcsolatunkban és segítene megerősödni a hitünkben is.

Amikor Mózes kőtáblába vési a Tízparancsolatot, alapvető törvényt és le. Isten értünk a mi érdekünkben adta törvényeit. Amikor azt mondja ne légy házasságtörő, ne kívánd a másét, vagy ne tégy hamis tanúbizonyságot, tisztelt apádat és anyádat, hát ezt bizony a mi érdekünkben mondja. Nem tilalmakat akar állítani, hanem védősorompókat. Ha betartanánk, ezeket a törvényeket mennyivel könnyebb lenne az életünk.

A törekedj szeretetre is igen fontos tanács. Ennek a legszebb példája az irgalmas szamaritánus története. Mit tesz ez az ember? Lehajol a vérben fekvő ember fölé, ami nem leereszkedés, hanem segítő lehajlás, milyen nagy különbség. Fölemeli, barmára teszi és áldoz érte, kifizeti előre a kezelési

A hit öröme az élet öröme...?

Minden ember hívó, ugyanis minden ember hisz valamiben vagy valakiben. Mindenki hisz valamilyen értékben, feng shui-ban, pénzben, sikerben, közjóban, egy istenben, az Egy Istenben, saját magában, vagy ha más nem a maga igazában. Vannak, akik tudatosan igyekeznek hitüket megélni (irányuljon az bármire vagy bárkire) mások tudatlanul hisznek. Az ember ezen alapvető hívó magatartása miatt érzem a Szentatya felhívását nagyon hangsúlyosnak és fontosnak, miszerint a Hit Évében igyekeznünk kell az Egy Istenbe vetett hitünket mindinkább megismerni és elmélyíteni.

Ennek a felhívásnak az egyik alapja, hogy a hitünk nem egy statikus valóság. Sok esetben úgy beszélünk a hitről, mint egy vagylagos dologról: hiszek vagy nem hiszek. Ettől viszont a hit sokkal több. Ha csak arra az alapvető igazságra és tényre tekintünk, amit Istenről mindannyian tudunk, miszerint Isten a maga teljességében és mélységében soha nem ismerhető meg és nem „járható át”, egyedül a Lélek az, aki ismeri Isten mélységeit, így a róla szóló és belé vetett hit sem lehet egy végletekig kimeríthető dolog. A hit dinamizmusa függ magától a hívó embertől. Gondolom, mindannyian látjuk, hogy ha visszatekintünk földi életünk elmúlt szakaszára, hogy másképp hittünk gyermekként, másmilyen volt a hitünk tinédzserként és felnőtt emberként is másmilyen hitet élünk. Természetesen ennek a hitnek az irányultsága – az hogy mindannyian

költséget. Valakit felemelni nemcsak kézzel lehet, de jó szóval, szeretettel, odahallgatással. Ezt kellene nekünk is gyakorolni mások iránt, meg azt, hogy ne csak elfogadni tudjuk a szeretetet, hanem továbbadni is. Ne menjünk el senki mellett, akinek könnyes a szeme, hanem karoljunk bele és kérdezzük meg miért olyan szomorú. Sajnos az tapasztalható, hogy az emberek többsége befelé fordul, elzárkózik. Mindig nagy tisztelettel és csodálattal veszem a kezembe Madáchnak az Ember tragédiája c. művét. Vajon mitől volt éleslátása az emberiség jövőjét illetően. Sokszor van olyan érzésem, hogy most éljük a falanszter jelenetét, és ha az emberi kapcsolatokban nem következik be fordulat, akkor még hátra van az eszkimó jelenet is. Ezt Tóth Árpád nagyon szépen fogalmazza meg a Lélektől lélekig c. versében.

*Ó jaj az út
Lélektől lélekig.
Küldözzük a szem csüggedt sugarát,
S köztünk a jeges úr lakik.*

Mi lesz az jeges úrral ember és ember között. Hogy a jeget felolvasszuk, arra kellene az, hogy higgyünk a szeretet végső győzelmében, ahogy Bőjte Csaba is mondta.

A harmadik tanács légy alázatos Isteneddel szemben. Ami ne alázatoskodás legyen, hanem hála. Meg kell tanulni alázattal elfogadni Isten akaratát. Meg kell tanulni Jézustól az elfogadást, aki, amikor vért verejtékezett azt mondta: „*ne úgy legyen, ahogy én akarom, hanem ahogy Te.*” Ha csak egy kis időre elcsendesülünk és végig pergetjük az eltelt életünk

egy-egy mozzanatát, azt hiszem nincsen közöttünk olyan ember, aki nem mondhatja el: Istenem ezt sem érdemeltem meg, azt sem, de Te mégis adod, adod. Áldassék ezért a Te szent neved!

Ha megtanuljuk hálával elfogadni az Istentől kapott szenvedéseket, ajándékokat akkor fog erősödni a hitünk is. És merjük letenni nála a keserűségünket, a gyűlöletet, a vétket, a bűnt. Mind azt, ami bennünket ért, azt a sokféle nyomorúságot. Gyermeki bizalommal forduljunk az Úr felé és akkor meglátjuk, hogy az Isten tenyerére vesz bennünket, mert az Isten szeretete határtalan, hiszen egyszülött fiát adta értünk, és szeretete olyan, mint az édesanyák szeretete, aki nem azért szereti a gyermekét, mert eszik, vagy nem eszik, mert jó vagy nem jó, hanem azért mert a gyermeke. Akkor is szereti, ha rossz. Ez az Isteni szeretet lényege, aki mégis szeret bennünket akár milyenek vagyunk.

Ha a hit éve alkalmából megfontoljuk ezeket a gondolatokat, és legalább megpróbálunk a három tanács szerint élni, biztosan meg fogunk erősödni hitünkben, akkor úgy fogunk járni, mint a béna, akinek Jézus azt mondta megbocsátottak a te bűneid. Eredj el, fogd a betegágyadat és állj talpra, a saját lábadra! Ezután ne mások cipeljenek! Ha helyreállítjuk kapcsolatunkat Istennel, akkor meggyógyul a családommal, a szereteteimmel, az embertársaimmal való kapcsolatunk is. Szébb és jobb lesz a világ, csak bízni kell az Istenben, akarni és hinni kell és a hit éve nem telik el eredménytelenül. Kívánom, hogy adjon segítséget az Úr a szentlélek által ebben mindnyájunknak.

Csicsovszkiné Dr. Szilassy Emília

Isten-keresők vagyunk – mindvégig jelen van, és hitünk alapigazságai is természetesen mindig meghatározóak voltak abban (amennyiben ismertük azokat), hogy érettségünknek megfelelően személyesen meg tudjuk élni a hitünket. A hit is egy tanulási folyamat (mint oly sok minden az ember életében) és ha engedünk a Szentatya felhívásának, akkor a hitünk ismert vagy kevésbé ismert titkainak újrafelfedezésével egy újabb lépést tehetünk annak irányába, hogy az Istenbe az általa nekünk adott megváltásba és örök életbe ne csak vallásos érzülettel higgyünk idő- és tevékenységszerűen, hanem sokkal inkább életünk alap magatartása, habitusa legyen a hit. Az hogy mennyire szükségünk van arra, hogy tevékenyen foglalkozunk hitünk igazságaival, hogy mennyire sürgető, hogy tudatosan elmélyítsük és megéljük a személyes hitünket

úgy gondolom nem kérdéses. Ha körülnézünk a világban láthatjuk, hogy az emberek éheznek az igazságra, viszont valakitől hallaniuk kell az egyetlen igazságról és hiteles példát kell látnia ahhoz, hogy elfogadhassa. Ahogy Pál apostol fogalmaz a hit hallásból ered, viszont ha nem hirdeti senki, akkor hogyan hallják meg az emberek? Mi mit hirdetünk az embereknek? Hirdetünk-e egyáltalán valamit? A hit egyik alapvető és lényeges tulajdonsága, hogy személyes meggyőződésen alapul, belső elköteleződés Isten mellett. Éppen ezért nekünk elsősorban nem észérvekkel alátámasztott térítést kell végeznünk, hanem sokkal inkább jelekké kell válnunk a világban. Jelekké, amire felfigyelnek az emberek, amire rákérdeznek, ami felkelti az érdeklődésüket.

Reznek Ádám

Hit és erkölcs kapcsolata

SZENTATYÁNK A 2012-13-AS ÉVET A HIT ÉVÉNEK HIRDETTE MEG

„A keresztény hit azt jelenti, hogy Isten az, akiben hiszünk, és akinek hiszünk, természetesen feltételezve azt, hogy ő maga ad hírt önmagáról.”

(Karl Rahner)

„Erkölc: az ember helyes, Istennek tetsző cselekvéséről szóló tanítás, mely Isten kinyilatkoztatásán alapul.”

(Karl Rahner)

1

Hétköznapi értelemben a hit azt jelenti, hogy valakinek, vagy valakiknek igaznak fogadom el az állítását akkor is, ha ennek igazságáról nem tudok személyesen meggyőződni.

A keresztény hit fogalma hasonló, mégis végtelenül több, hiszen itt nem embereknek, hanem a Teremtő Istennek a hívását fogadjuk el életünk irányítójaként. Itt az Élő Isten hív meg a hitben egy olyan útra, mely az egész embert megragadó választ vár. A „Jöjj és kövess engem” (Mt 19, 21) felszólításra. Mire hív bennünket az Isten? Hogyan alakult a történelem során ez a kapcsolat?

Az Ó- és Újszövetség tanulsága szerint vörös vonalként húzódik végig Isten újabb és újabb meghívása arra az útra mely az életre visz. Isten az Ószövetségben meghívta az embert, mert „Örök szeretettel szeretlek téged, azért vonzottalak kegyelemmel.” (Jer 31, 3)

Isten önmagával akarja megajándékozni az embert. A Teremtés könyvében olvassuk, hogy Isten édenkertbe helyezi az embert, ahol minden jóval megajándékozta, társalog vele. Isten azért alkotja meg a Földet és benne az embert, mert a Szentháromság örömét meg akarja osztani velünk. A teremtés az Isten teljességét tükrözi vissza. A teremtett világ törvényei az Isten tökéletes harmóniájának földi mása. Ebbe a teljességbe érkezünk mi, emberek. Isten saját képére és hasonlatosságára teremtette az embert: partnernek tekintett minket és szabad akaratot ajándékozott nekünk. Mert a szeretet nem tűr meg kényszert. Így mi is szabadon választhattuk az Isten barátságát, de módunkban volt azt elutasítani.

Mi sajnós nem ismertük fel ezt a kincset és hátat fordítottunk a teljességnek, de Isten soha nem mondott le rólunk.

Lázadásunkkal megzavartuk a teremtés harmóniáját és keservesen tapasztaltuk a szenvedés, a kudarc, a kiszolgáltatottság minden kínját. Isten

tovább kereste a kapcsolatot az emberrel, ezért megszólítja Ábrahámot, aki bizalommal fordul felé, és remél a reménytelenségben. Öregségében nincs esélye, hogy utódja legyen, de Isten megígéri az utódot és ő hisz Istennek. „Hite megigazulásul szolgál neki” (Ter 15, 6) – így lesz a hívő ember ősmintája.

Isten kivezeti népét Egyiptomból, a fogságból, és szövetséget köt a néppel. Isten egy közösséghez szól, de a közösség tagjainak személyes döntése alapján tartoznak Isten népéhez. Ezért, az idők teljességében elküldte Fiát, aki gyermekké lett, hogy egy lehessen velünk, hogy Isten, emberként kinyilatkoztathassa az Atya akaratát. Aki egyetlen Fiát sem kímélte, hogy visszavezesse teremtményét arra az útra melyet öröktől fogva megálmódott a számunkra.

A hit személyes kapcsolat, ahol feltétel nélkül rá merem bízni magamat az Isten akaratára. Isten bizalmat kér tőlünk, hogy akkor is vállaljuk az Ő követését, amikor nem látható a következő lépés sem. Azt mondja Jézus, hogy jöjj, kövess engem.

Ez a hit ajándék, Isten ingyenes ajándéka, kegyelem. A keresztény ember a keresztségben kapja meg a hit kegyelmét, Tőlem függ, hogy elfogadom-e ezt az ajándékot és életem zsinórmértéke lesz ez a meghívás. Kitárom-e a szívemet és engedem, hogy a kegyelem átformálja az életem, vagy fenntartásaim vannak?

Jézus egész földi élete az Atya akaratának a teljesítése. Ők egyek a szeretetben. Jézus azt mondja: „aki engem lát látja az Atyát!” (Jn 14, 9/b) Jézus arra hív bennünket, keresztényeket, hogy aki minket lát, láthatóvá váljon általunk az Isten. Ami azt jelenti, hogy belőle élünk, az Ő lelkülete szerint cselekszünk. Ahogyan Ő bánt az emberekkel, nekünk hasonló képen kell cselekednünk.

„Minden a tietek, ti Krisztuséi vagytok, Krisztus pedig Istené.” (1 Kor 3, 23)

Katalin nővér

Hit és erkölcs kapcsolata

„Mevallani a Szentháromságba – az Atyába, a Fiúba és a Szentlélekbe vetett hitet annyi, mint hinni az egy Istenben, aki a Szeretet.”

XVI. Benedek

2

A hitből fakadó helyes cselekedetek vezetnek el a szeretet megéléséhez, és megtapasztalásához. Jézus azt mondja, hogy „*én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak általam.*” (Jn 14, 6)

„*A hit cselekedetek nélkül holt.*” (Jak 2, 17) A keresztény hit, élő kapcsolat az Élő Istennel, állandó ráfigyelés, az élet apróbb és nagyobb döntéseiben. Személyes barátság, amikor nemcsak a parancsok megtartására törekszem, hanem az én egyéni életemre vonatkozó személyes döntéseimbe is beengedem az Istent. A szívemmel hallgatok, oda, hogy itt és most mit vár tőlem az Isten ebben vagy abban a konkrét esetben? Jézus meghívása a vele való barátságra messze felülmúlja a parancsok megtartását.

„*Amit egynek tesztek a legkisebbek közül, nekem teszitek.*” (Mt 25, 40)

„*Nem hétszer, hanem hetvenszer hétszer kell megbocsátani.*” (Mt 18, 22)

„*Aki nem veszi fel keresztjét és nem követ engem, nem méltó hozzám. Aki megtalálta életét, elveszíti azt, és aki elvesztette az életét énértem megtalálja azt.*” (Mt 10, 39)

„*Az az én parancsom, hogy szeressétek egymást, ahogy én szerettem titeket.*” (Jn 15, 12)

„*Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket. Arra rendelvelek benneteket, hogy elmenjete, gyümölcsöt teremjete, és gyümölcsötök megmaradjon, s hogy bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek.*” (Jn 15, 16)

A keresztény hit és a helyes cselekedetek (erkölcs) elválaszthatatlan. Isten teljes életre hív bennünket, mely egy állandó úton levés, ahogyan a Szentatya írja az apostoli levelében. Az isteni hívást követve: feladatunk, hogy emberi korlátainkkal ugyan, de készségesen kövessük a kegyelem, a szeretet paran-

csait, és ha hibázunk, igyekezzünk azonnal kijavítani, Jézusnál irgalmasabb barátot nem találunk, aki életét adta övéért.

Jézus a világ világossága, a mi hivatásunk, hogy Őt megmutassuk a világnak, hogy reményt és fényt vigyünk, oda ahol vagyunk, ahol élünk, akikhez küldettünk. Ez sokszor fáradságos, és sikertelen, és nem látványos, pedig pótolhatatlan a jelenléte a hívó embernek. Hinnünk kell azt, hogy nem véletlenül állított Isten oda ahol vagyunk, nem véletlenül azok a társaink az úton akik. Ő, nemcsak a nagy egésztest kormányozza, hanem minden ember végtelen érték a számára. „*Nektek azonban még a hajszálaitok is mind meg vannak számlálva a fejeteken.*” (Mt 10, 30)

Hinni Istenben azt jelenti, hogy Isten része az életemnek, hogy velem van, hogy minden pillanatban hozzá fordulhatok, kérhetem a segítségét, a tanácsát, a Lelkét. Soha-soha nem vagyok egyedül, Ő bízik bennem és számít rám.

Ez az év arra adatott nekünk, hogy megújítsuk az Istenhez tartozás felfoghatatlan nagy ajándékát, hozzá tartozhatunk, az övéi lehetünk, és egész életünkben birtokolhatjuk az Ő irgalmát, gondoskodását, szeretetét és ezt az örömet másokkal is megoszthatjuk.

„*A hit ugyanis a kapott szeretet tapasztalatától növekszik akkor, ha a kegyelem és öröm tapasztalatával közlik.*” (XVI. Benedek)

„*Semmi se aggasszon, semmi se ijesszen. Minden elmúlik, Isten mindig ugyanaz marad. A türelem mindent elér, akié az Isten, annak semmi sem hiányzik. Isten egyedül csak maga elég.*” (Szt. Ignác)

Katalin nővér

Kodály Zoltán 130. születésnapjára

2012. december 16-án, advent 3. vasárnapján volt Kodály Zoltán születésének 130. évfordulója. Erről a jeles dátumról a debreceni Szent László Kórus méltó módon megemlékezett, amikor a fél 12-es szentmisén előadta a zeneszerző Missa Brevisét Molnár Andrea, Stefanik Márta, Soltész Éva, Ludmáyné Szilágyi Ágnes és Kurgyis Tamás szólisták, valamint Kovács Szilárd orgonaművész közreműködésével. Vezényelt Dobos Mihály, akinek ez egyben az egyházzene-tanár MA záró liturgiája is

volt. (Ahhoz, hogy egy egyházzenesz hallgató diplomát szerezzen, feltétel egy liturgián való megfelelés is, ahol jelen vannak minősítő tanárok.)

Kodály Missa Brevis 1942-ben, háborús években született. Nádasy Alfonz bencés pap-tanár, aki Kodállal baráti kapcsolatban állt, így emlékszik vissza a mű születésére: „Mindenki ismeri a tanár úr ék rajongását a Galyatetőért. Lejövetelek utáni szokásos első találkozásunk az élmények elmesélésével kezdődött. Kérdeztem, hogy a nagy hóban és hidegben el tudott-e menni misére a kis hegyi kápolnába. Oda nyújtotta elmaradhatatlan ötvonalas jegyzetfüzetét, és azt mondta: «Segédkántor lettem, és ezt írtam». A történet pedig a következő: nem tudott felmenni a kántor a nagy hó miatt. Ezért telefonon megkérte Kodály tanár urat, hogy helyettesítse a misén. Jellemző Kodály lelkületére, hogy nem akart ötletszerűen improvizálni («nem méltó a liturgiához» – mondta, miközben böngésztem a jegyzetet), ezért vázlatokat készített mise részeihez. Ez lett az alapja a XX. század egyik leliturgikusabb remekének, az Orgonamisének, majd a Missa Brevisnek. Klasszicitásban, a mise lényegéhez, szövegéhez alkalmazkodásban mintának lehet tekinteni.”

A kórusos változat bemutatójára 1945. február 11-én került sor (ekkor már Pest felszabadult,) az Operaház egyik földszinti termében. Mindenki átérezte a Dona nobis pacem időszerűségét, ez a könyörgés igen nagy súllyal szerepel a misében.

A szentmisén a gregorián tételeket a DE-ZK egyházzeneszeiből alakult férfi szkóla – közöttük természetesen Dobos Mihály is – énekelte, valamint áldozás alatt ugyancsak Kodálytól az Adventi Éneket adta elő a székesegyház kórusa.

Gaudete vasárnap méltó megünneplése volt ez a szentmise, amelyet Richárd atya celebrált. S, végül, de nem utolsósorban a tanári bizottság jelesre értékelte kántorunk záró liturgiáját!

Záborszky László

A SZENT ANNA FŐPLÉBÁNIA HIRDETÉSEI

Nagybőjtben péntekenként 17.15-től keresztutat végzünk a templomban.

Február 23-án szombaton 17 órakor Dr. Keresztesné Dr. Várhelyi Ilona előadása a templomban: „A hit éve kapcsán” címmel.

Március 9-én szombaton 10 órakor gyermek-keresztút végzése a templomban.

Szintén március 9-én 17 órakor Dr. Krakomperger Zoltán teológus tanár előadása a „Hitről”.

Nagyböjti lelkigyakorlat lesz március 24–26. között – Virágvasárnap, Nagyhétfőn és Nagykedden – a 18 órás szentmise keretében, amelyet Főtisztelendő Kálmán Peregrin ferences házfőnök atya tart.

Lelkünk védelme

A modern ember túlzó mértékben pazarol és sokszor fel sem tűnik neki. Azt vesszük észre, hogy semmire sincs időnk, holott a technológia hihetetlen mértékben segíti életünket. Ennek oka, hogy az ember nemcsak anyagi értelemben pazarol, hanem idejét és energiáját is eltékozolja, pedig nem kényszeríti rá senki. Haszontalanul töltünk el naponta órákat, perceket, a sok kicsi pedig valóban sokra megy. Az emberi élet manapság olyan, mint egy régi ház: ha rossz a szigetelés, elillan a hő, ha a csapok nincsenek karbantartva, elcsepeg a víz, ha nem takarékosak az izzók, magasabb a villanyszámla. Sok helyen szökik az energia, épp így van az ember esetében is. Panaszkodunk, hogy fáradtak vagyunk és nincs időnk semmire, de akkor hova tűnik az idő és vele együtt az energiánk?

Elfolyik egyszerűen: elfolyik a túlzásba vitt internettel, tévéműsorokkal, a napi rutincselekményekkel, téblábolással. Eltelik egy nap, majd még egy, és mire észbe kapunk, eltelt fél életünk.

Sok tippet kapunk arra, hogyan tudjuk hatékonyan szigetelni házunkat, hogyan tudunk üzemanyagot megtakarítva közlekedni, hogyan válasszunk takarékos hitelkonstrukciót, hogyan védjük pénzünket. A hiányzó energiák esetén minden egyes területről zúdulnak ránk a reklámok: éppen csak lelkünk védelméről nem esik egyetlen szó sem. Lelkünk sérülése pedig nem pénzben mérhető károkat okoz. Nekünk, keresztényeknek kell egyfajta reklámemberekké válnunk: nem terméket reklámozunk, hanem a jó élet tippjeit, melyeket Krisztus bízott ránk. Ezek a tippek pedig egészen egyszerűek.

Lelkünk megerősítésének egyik legfontosabb módja a böjt. Az önmegtartóztatások nem öncélúak ugyanis, hiszen a böjttel valóban megedződik akaratum. A böjti fegyelem segít megtanulni, irányítani akaratumat, és káros szokások, szenvedélyek leszo-

kásában is hasznos. Fontos a kitartás, a legnehezebb pillanatokban a próbatételt lássuk meg, mely szintén azért áll elénk, hogy erősebbé tegyen. A hatékony önmegtartóztatás egyik pillére, hogy nem keresünk kifogásokat a böjt megszegésére („csak most az egyszer...!”). Az advent és a nagyböjt, mint az egyház által kijelölt időszakok felkészítenek minket a karácsonyra, húsvétra, de az önmegtartóztatás révén lelkünk megerősítésére is szolgálnak.

Az önmegtartóztatás, mértékletesség gyakorlása viszont nemcsak az adott időszakokban lényeges, egész életünket, szemléletünket meg kell határoznia, hiszen ez a legnagyobb ellenszere az energiáink pocsklásának. A böjt által megedződték emberek önfegyelmelési képessége megnő, így könnyebben ellenállnak a kísértéseknek. Ahogyan a ház körüli szigetelés, úgy véd minket a lelki erősség energiáink pazarlásától, és tesz ellenállóvá a csábításokkal szemben.

Az önmegtartóztatások mellett fontos a napi önvizsgálat, az esti önreflexió. Ne múljon el este anélkül, hogy át ne gondolnánk napunkat, feltéve a következő kérdéseket: Tettem-e jót a környezetemben? Sikerült-e teljesítenem a napi feladataimat? Javultam-e emberileg, jobb emberré váltam, vagy eltávolodtam a helyes iránytól?

A böjt és az esti önvizsgálat által pedig kezdjük új szemlélettel napjainkat: úgy keljünk fel minden reggel, hogy ma jobbak leszünk, mint tegnapi. Legyen szilárd elhatározásunk, legyenek céljaink, melyekről hisszük, hogy Istennek tetszőek és törekedjünk e célok megvalósítására. Célok nélkül az ember életét a spontaneitás határozza meg, ez pedig tovább gyengíti akaratumat. Nem kell világ-megváltó célokat kitűzni, kezdjük kicsi, de helyes célokkal.

Mi keresztények hiszünk Isten megerősítő kegyelmében, hisszük, hogy a lelki erősség nemcsak rajtunk múlik. Istenben bízva pedig a nehezebb időszakokban is kitartóbbak lehetünk.

Tele Gábor

Nagycsütörtökön 10 órakor Krizmaszentelési mise, majd este 6 órakor az Utolsó vacsora emlékmiséje, utána 22 óráig virrasztás.

Nagypénteken este keresztút és Passió éneklés és áldoztatás.

Nagyszombaton este 20 órakor Vigília szertartás és körmenet 22 órakor.

Április 13-án szombaton Ifjúsági találkozó.

Április 25-én 18.45-től szentségimádás a „Hit Éve” kapcsán.

Elsőáldozás május 12-én, vasárnap 10 órakor.

Bérmálás május 19-én, Pünkösdvasárnap 10 órakor.

Zarándoklat Szent Rita búcsúra és Pió atya sírjához május 20-26-ig. Jelentkezni a plébánián lehet.

Zarándoklat a Hit Évében Rómába július 1-6-ig. Jelentkezni Richárd atyánál lehet.

Szerk.

Semmi-semmi

Kávái közt szilaj nyerítéssel zúg a feketerigó, lába nagyot koppan az erkélyvason, a lendülettől előre-hátra billeg, körbenéz: az itató szélén torzonborz verebek, a sarokban unalmaskodó vadgalamb. Iszik, fürdik, néhányat kotyog, s a nyitott ajtón a kora tavaszi délután bárgyú napsütésében fürdő szobába kukucskál. Hangjától arra fordul az ágyban fekvő férfi, arcán kényszerű mosollyal nyöszörög, majd erőtlen hanggal kiált: „Kedveskéim, ma is jöttetek el köszönni? Anyukám, hozol vizet, teszel új tapaszt, kapsz tévét?” Az asszony ideges sietésében kilöttyent a pohárból, riadtan kérdi: „Baj van apa, hívjak valakit, szóljak doktor úrnak?” Gyengén legyint: „Á, semmi-semmi, hívd a gyereket is!”

Erőtlen jobb kezét felesége, a balt kisebbik gyermeke fogja, nézik kedvenc műsorát. Már a cím láttán virul: *Tom and Jerry*. Aprókat hümmög-kuncog, úgy élvezi, majd sajnálkozva sóhajt, mikor a messzi futó macska s egér verte porban megjelenik a *The end* kiírás.

Odakünn észrevétlen besötétült, kuszán világitanak a halogén lámpák, sárga fényük a hirtelen támadt hózáporra vetül. A férfit is észrevétlen hagyták magára – pihenjék. Szemét lehunyja, petyhüdt karját a hűvös paplanra teszi, alig pár percig nézi az emlékezetéből visszapergő filmet...

Durr, s fején át egy nyúl kettőt-hármat bucskáz a harmatos fűvön, a ravaszt ő húzta meg. Durr, s égbe vágja magát egy jajduló őz, a ravaszt ő húzta meg. Durr, s pofájával egy orra bukó vadkan a keserű szagú avarba túr, a ravaszt ő húzta meg. „Ó, mennyi régi szép emlék, bár ismét hajtani mehetnék!” – húzódkodik a falnak támaszkodni a kifeküdt párnán, s erejét visszatérőnek érzi.

A vetítógép tovább berreg, sebesen futnak a karcos kockák: fácánok, récék, szalonkák. Fékezhetetlen szaladnak, míg lassan végére ér a cellulózszalag. No, nincs más hátra: az első durr. „Ne, azt nem akarom!” – ordít artikulatlanul, s erőtlenül a paplan redői közé omlik, fagyos tenyerét füléhez kapja, szemét erősen összeszorítja. Azt az óta se látta, nem gondolt rá, de tudat alatt tudta: minden lövés az ölés kéjébe menekvés, üldözője a bűntudatból nyílt koromfekete lelkiismeret-virág.

Húshagyó kedd éjszakáján történt. Cimborái söntések falánál rogyadoztak, könnyű nőkkel léhaskodtak, csupa báj volt katonasoruk. Ő társával a nyers hidegtől a ködfoszalány fölé nyúló toronyban vacogott, vakon kémelve a láthatatlanná rejtő párát,

ám a neszek felkúsztak. „Lőjenek, mire várnak!” – üvölt a parancsnok, s a reflektorral ide-oda vibrált. Nem tehetett mást, lőtt. „Célozzon, mit totózázik! Ha átszöknek az akasztani valók, magának halál!” Erre lefelé irányította a csövet, a nádashoz, ahol a víz csobbant, újra s újra meghúzta a ravaszt, a társa szintén. (A parancsnok nem, annak keze tiszta maradt – ezt tán hitte is.) Fegyverropogás, sűrű tölténysüvítés hallott, alant cuppogott a mocsár, magasan zavarodott vadlúd-gágogás, majd a bolonddá váló értelmet jéghideg jaj-üvöltés hűtötte józan-tisztává – a bicsakló testből élet illant tova. A toronyban zajosan kalapált két gyermek szív, két fiatal rémülten zilált, a percben kortalanná öregült s életfogytig vállára vette a hangosan semmikor fel nem tett, örökre válaszolatlan kérdés rabigáját: ki gyilkolt?, amiért másnap, hamvazó szerdán a teljes helyőrség büszkeségére dicséret dukált. Este a városka főterén kicsit hezitált, templomba indult, végül mégse ment oda, s aztán soha. Az ivóba fordult, pálinka gőzbe, habos sörre, csábos kacajok fertőjébe. Felejteti: Istent, embert, börtönt, penitenciát... „Ujjé, az ördögök, hát egyszer élünk, mi a szösz, a keserves rézangyalát!”

Utcai neonok sápadt cinezüstje öleli a kis szobát. A férfi kimerülten, hideg lucskosan, tapasz-mámoros álomba merülön. Fülébe' cseng felesége hangja: „Baj van apa, hívjak valakit, szóljak doktor úrnak?” Remegő, vértelen szájszélei közül suttagó válasz jó: „Ne orvost, papot hívj, anyukám!” És homályodva néz, a pap föléje hajol, hallja, akár üres templom oszlopcsarnoka kongna, az atya szavát: *ember emlékezz rá, porból vagy és porrá leszel!* Kábultan szédül örvénylő mélybe, gomolygó magasba, barkahamuval kent ujjbegyet lát, de ő mind zuhan a végtelenbe, hiába emeli-húzza hozzá fejét, az tán sose éri el veritékező homlokát. Váratlanul a megbékéltek ártatlan mosolya játszik arcán. Mitől e reménytelen s szent pillanat hozta világosság?: szívére vonta az egész életén át titkon rettegett vigasz: a lelkek gondviselő kegyelme végre összeragasztotta a sok-évtizedes filmszakadást.

A konyhában rádió szól, súlyos rockzene fájdalmas gitárja sír. Mikor a szobából zokogás tör fel, az énekes sanzón-rekedt hangon refrént ismételi: „*Volt már szegény az Isten, de el nem hagyott.*” Ám ott ezt most senki se hallja, viszont soká emlegetik, a sors igazságot tett, szegény apa boldogan ment el annyi szenvedés után, hisz utoljára még láthatta kedvenc rajzfilm-figuráját...

A többi pedig: semmi-semmi.

Dr. Milbik József

Szent Ostya...

Katolikus hitünk és lényegünk alapja, amikor az Eucharishtiában az áldoztató atya elé járulunk és szent gyónásunk után magunkhoz vesszük Krisztus urunk szent Testét, ahogyan az meg van írva. A katolikus Istentiszteletnek két fontos része van: az igeliturgia és az áldozati liturgia. Ez utóbbi jelenti az Eucharisztia ünneplését.

A Biblia négy helyen írja le az Eucharisztia alapítását. A négy változat megegyezik a lényegét illetően, ugyanakkor a különbségek világosan utalnak a két különböző hagyományra. A legrégebbi leírás Pál apostol a korinthuszi gyülekezet számára 55-ben írott levele. Ő ott nem elrendeli az Eucharisztia ünneplését, hanem mint egy bevett gyakorlatra hivatkozik. A kenyér és bor színében történt áldozás keretbe foglalta a hívők „szeretetlakomáját”.

Pál szerint: *„Én ugyanis az Úrtól kaptam, amit közöltem is veletek: Urunk Jézus elárulásának éjszakáján fogta a kenyeret, hálát adott, megtörte, és így szólt: «Vegyétek és egyétek, ez az én testem értetek. Ezt tegyétek az én emlékezetemre.» Ugyanígy vacsora után fogta a kelyhet, és így szólt: «Ez a kehely az új szövetség az én véremben. Ezt tegyétek, valahányszor isztok belőle, az én emlékezetemre.»» (1 Kor 11, 23-25)*

Lukács, aki Pál tanítványa volt, ezt a vonalat követte: *„Most a kenyeret vette kezébe, hálát adott, megtörte és odanyújtotta nekik ezekkel a szavakkal: «Ez az én testem, amelyet értetek adok. Ezt tegyétek az én emlékezetemre.» Ugyanígy a vacsora végén fogta a kelyhet is, és azt mondta: «Ez a kehely az új szövetség az én véremben, amelyet értetek kiontanak.»» (Lk 22, 19-20)*

Az evangéliumát Pálnál több évvel később össze-

állító Márk, valamint az ő evangéliumát alapul vevő Máté olyan gyakorlatot feltételez, amely szerint a Szentlakomát követően került sor az Eucharisztia ünneplésére.

Márk szerint – *„Vacsora közben kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte és ezekkel a szavakkal adta nekik: «Vegyétek, ez az én testem.» Majd fogta a kelyhet, hálát adott, odanyújtotta nekik. Mindnyájan ittak belőle. Ő pedig így szólt: «Ez az én vérem, a szövetségé, amely sokakért kiontattatik.»» (Mk 14, 22-24)*

(Forrás: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Eucharisztia>)

Az Oltáriszentség kenyér és bor formájában Krisztus teste és vére. A felajánlásban a hívek is részt vesznek, lélekben felajánlják Istennek a jövőre vonatkozó jó elhatározásaikat és szenvedéseiket, múltbeli sikereiket amiért hálát adnak. A Miatyánk közös elimádkozása után, a kiengesztelődés megtartását követi az áldozás, a Szent Ostya magunkhoz vétele. Az áldozó válasza – „Ámen” – jelen esetben nem azt jelenti, hogy: „Úgy legyen”, hiszen az átváltozás nem az áldozó akarata következtében történik meg, hanem hitvalló igenlését jelenti annak, hogy amit maga előtt lát, az valóban Krisztus teste. A hívők, áldozók az áldoztatást végző atya előtt sorban állva kapják meg a kovásztalan kenyeret, a Szent Ostyát, melyet nem szabad megrágni, – Krisztus teste –, hanem egyben kell lenyelni!

Az áldozás után meg kell ígérnünk Jézusnak, hogy egyesülni akarunk vele halálig tartó szeretetében.

Reviczky Éva

Debrecen katolikus templomainak és fíliáinak miserendje

Templom rítusa	Templom	Vasárnap	Hétköznap	Egyéb
Latin	Szent Anna Székesegyház Debrecen, Szent Anna u. 15.	7, 8.30, 10, 11.30, 18	Adventben 6, 8, 18 máskor 7, 8, 18 (a szombat esti mise vasárnapinak számít)	Minden hónap 1. szerdáján szentségimádás a 8-as mise után 17.30-ig
	Szent László templom (Domonkos tempom) Debrecen, Fűredi u. 6.	7.30 gk, 9, 11, 16 angol nyelvű, 18; minden hónap 1. vasárnapján 19.15 ósi latin*	7, 18, hétfőn 19 egyetemisták szentmiséje (csak szorgalmi időszakban) minden hónap 3. szerdáján 19.15 ósi latin*	*Az ősi latin misék a domonkosok rendi rítusa szerint történik
	Szent Család templom Debrecen, Holló László sétány 1.	9, 10.30 gk	18	
	Szent István templom Debrecen, Faraktár u. 78.	9.30	hétfő, szerda, péntek: 7 kedd, csütörtök, szombat: 18	
	Jézus Szíve templom Debrecen, Mikos Kelemen u. 31.	8.30	kedd-szombat 18	
	Megtestesülés temploma Debrecen, Borbíró tér	9 gk, 11	18	
Görög	Szent Péter és Pál templom Debrecen, Vak Bottyán u. 26.	8.30 utr. 9.30, 11.30 rk, 18 vecs.	hétfő-péntek 7.30, téli időszak. 17, nyári időszak. 18 szombaton 17, utána vecs.	
	Istenszülő Oltalma templom Debrecen, Attila tér	6.45, 7.30 utr. 8.30, 10, 12, téli időszak.: 16.45 vecs., 17.30 nyári időszak.: 17.15 vecs., 18	6.45, 7.15, 8, téli időszak.: (szombaton 16.30 vecs.) 17.30 nyári időszak.: (szombaton 17 vecs.) 18	Nagybőjt szerdáján és péntekén előszentelt áldozatú liturgia az esti mise helyett
Latin	Szent Család templom Debrecen-Józsa, Felsőjózsa, Rózsavölgyi út 31.	9, 11 gk	szerda 18	
	Szent Erzsébet kápolna Debrecen, Tátra u. 2.	10.30	—	
	Homokkerti kápolna Debrecen, Bujdosó u. 1/B	16.30	—	
	Wolafka-telepi Szent Antal kápolna Debrecen, Wolafka u. 1.	7.30	—	
	Szent Lőrinc templom Ebes, Ady Endre u. 6.	11.30	—	
	Jézus Szíve templom Mikepércs, Mester u. 2.	9	—	
	Keresztelő Szt. János templom Hajdúsámson, Béke u. 1.	11.45	—	
Vegyes	Ökumenikus templom Bocskai kert	10	—	

Jelmagyarázat:

 debreceni plébániatemplom,
vagy székesegyház

 debreceni plébániához,
vagy székesegyházhoz tartozó filia

A „gk” rövidítés: latin rítusú templomban
celebrált görög rítusú
szentmise

Az „rk” rövidítés: görög rítusú templomban
celebrált latin rítusú szentmise

„utr”: utrenye (reggeli dicséret)

„vecs”: vecsernye (esti dicséret)